

Foto: Vegar Pedersen/DN

scanpartner Trondheim 0012 Foto: Pål Hermansen/Jørn Arekleit Omre/ Samfoto, Terje Rakker Nordic Life, Corel, Gunnar Rolstad FMN, Pål B. Mortensen/HI, Frihjof Moy/NIVA, Jon Erling Skåtan, Liu Wei Zh, Kristin S. Karlsen, Mari Lise Stong, Lars Lafjeldt, Svein Nic. Nyhenig, Vegar Pedersen, Dagfinn Claudius, Aage Terre Ekker, Morten Ekker, Georg Bangjord, Jorund Braa, Heidi Bente Hoel, Ole T. Nyvoll, Marie Lier, Reidar Hindrum, DN TE 1205

Direktoratet for
naturforvaltning

Tungasletta 2, 7485 Trondheim
Tlf: 73 58 05 00 · Faks: 73 58 05 01
postmottak@dirnat.no

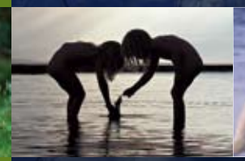

www.dirnat.no

Direktoratet for **naturforvaltning**

For liv i naturen og natur i livet

bruk og vern

mennesker og dyr

lokalt og globalt

by og land

kultur og natur

det nære og det fjerne

liv i naturen og natur i livet

Naturen er robust, men samtidig veldig skjør. Når Direktoratet for naturforvaltning arbeider for liv i naturen og natur i livet, handler det om å skape balanse. Vi vil ta vare på det biologiske mangfoldet, gi menneskene naturopplevelser og bruke naturressursene på en bærekraftig måte. Noe av det som er viktig, finner du på de neste sidene:

Balansen mellom liv i naturen og natur i livet
Friheten til å oppleve frisk natur
Alt vi må vite for å gjøre de riktige valgene
De store sammenhengene

Et tre som beskjæres, svarer med å sette nye skudd

Foto: Svein Nic. Norberg/DN

Naturen er gavmild; jo mer vi bruker – eller forbruker – jo mer får vi igjen. Ikke bare i form av det vi høster, men også gjennom opplevelser og livsinnhold. I hvert fall inntil en viss grense. Den store utfordringen er å finne en balanse som både vi og naturen kan leve med.

"La naturen ordne opp selv", hører vi stadig, men fullt så enkelt er det aldri. Så lenge vi lever i og av naturen, gjør vi også inngrep som får konsekvenser, og som vi må forholde oss til.

Åpne landskap mot skog – rått parti?

Opp gjennom tidene har menneskenes aktivitet og høsting satt mange spor i naturen, og landskapet er derfor som en levende historiebok. Mye av naturen som vi oppfatter som uberørt, er formet av mennesker og husdyr gjennom tusener av år. Visste du at kystlyngheiene er mellom 4000 og 5000 år gamle, skapt av brenning, slått og beiting? Og at grana innvandret først for ca. 2000 år siden?

I løpet av de siste 50–100 årene er mye av bruken opphørt og kraftig endret. Når kulturlandskapet ikke lenger blir brukt, gror det igjen. Mange steder tar skogen over. Dessverre ser vi dette i store deler av landet nå, og vi er i ferd med å miste mange historiske landskap og særegen natur. Vi vil stå igjen med et fattigere landskap.

For eksempel er mange rike og vakre blomsterenger i ferd med å bli borte. Og med dem mange insekter, fordi flere av disse er svært kresne og bare liker én type blomst. Forsvinner blomsten, forsvinner også insektet. Mangfoldet i naturen blir fattigere, og landskapet blir mindre attraktivt for turister og andre brukere.

Men tar du for mye, står du snart tomhendt tilbake

Foto: Kristin S. Karlsen/DN

Om balansen mellom liv i naturen og natur i livet

Lakseyngel er ikke så bofaste som vi trodde

Lenge har vi trodd at lakseyngel holdt seg innenfor et lite, begrenset område de første leveårene. Men det viser seg at de flytter ganske langt, og det er selvfølgelig mat de svømmer etter. Yngelen finner frem i små bekker og elver, ofte langt ovenfor gyteområdene. Det betyr at det er viktig for villaksen at også disse delene av vassdragene blir bevart.

Hva skjer med eventyret hvis eventyrskogen forsvinner?

Krokete, værbitte gamle kraggfurutrær gir næring til fantasien når du våger deg inn i gammelskogen. I Bjørnberga, et av Norges største naturreservat i skog, finner du mye av dette. Urtidslandskapet fra istida har fått leve sitt eget liv, så her kan du utforske ekte eventyrskog! Bjørnberga og Isteren naturreservat er nesten 90 kvadratkilometer stort og ble opprettet i 2005. Selv om området er vernet, er det fremdeles lov til å bruke naturen og oppleve eventyret – det er nettopp noe av hensikten med å bevare.

Som man reder, ligger mann – og fugl

Den som sover under edderdun, har valgt både varmt og kostbart dekke. I verdensarvområdet på Vegaøyan hekker ærfugl som etterlater seg dun. Til ei dyne kreves det dun fra hele 50–60 reir, og det er øyfolket som samler den inn. Men først trår de til for å gjøre området beboelig for fuglene. Ofte ligger eggene utsatt til, så folk bygger reirplasser og sørger for skjul. Etterpå gjør fuglene sin del av jobben ved å legge fra seg dun som gir ekstra ly og varme til eggene. Når fuglene forlater området, ligger den dyrebare duna igjen, og det er tid for dunsanking. Dette unike samspillet mellom mennesker og dyr, natur og kultur har pågått i lange tider langs kysten av Nord-Norge.

Korallrev kalles havets regnskoger

Det tar bare noen sekunder å ødelegge et korallrev, men flere tusen år å bygge det opp igjen. Det tok en stund før vi oppdaget hvor viktige korallrevene er, blant annet som gyteområder for fisk. Derfor har vi rukket å ødelegge mellom 30 og 50 prosent av dem allerede. Desto viktigere er det å kartlegge de som er igjen, og verne dem mot ødeleggelse. Det er bunntråling etter fisk som gjør størst skade på norske korallrev.

Dette gjør Direktoratet for naturforvaltning

- Skaffer oversikt over tilstanden i naturen
- Gir miljøfaglige uttalelser og råd
- Forebygger skade på naturen
- Verner og forvalter naturområder
- Utvikler og iverksetter tiltak
- Tilrettelegger natur- og friluftslivsområder
- Utarbeider handlingsplaner for truede arter

Turister blir slått av den fantastiske naturen

Foto: Jørn Areklett Omre / Samfoto

Allemannsretten er så rotfestet i norsk kultur fra gamle tider at vi ikke stiller spørsmål ved den. Men allemannsretten er slett ingen selvfølge; å vandre nærmest fritt i en nasjonalpark er et gode som nesten bare Norge har. Vi har svært få restriksjoner på bruk av naturen, og slik ønsker vi at det skal fortsette.

Den nære naturopplevelsen – eller den sære

Noen holder ei marihøne i hånda, andre vil se moskus på nært hold. Noen mater duene i parken, mens andre finner roen på toppen av Romsdalshorn. Hver enkelt av oss må selv bestemme hva vi ønsker å få ut av naturen, og hva som er en god naturopplevelse. Samtidig vet vi at nær 80 prosent av befolkningen bor i byer eller tettsteder, og det gjør at den nære naturen er ekstra viktig for helse, miljø og trivsel.

Og lamslått av muligheten til å bruke den fritt!

Foto: Kristin S. Karlsen/DN

Om friheten til å oppleve frisk natur

Laksen finner tilbake til fisketomme elver

Allerede i 1870-årene ble fiskedøden i vann og elver diskutert, men det skulle ta mer enn 50 år før noen så sammenhengen mellom døde fisker og surt vann. Og ytterligere 50 år gikk før det ble satt i verk organisert forskning, overvåking og tiltak. Nå har vi kommet så langt at vi ser resultater: Laksen er tilbake i flere elver, til glede for fiskere, turistnæring og det biologiske mangfoldet. I tillegg har vi harde fakta å vise til i internasjonale forhandlinger om utslippsreduksjoner – vi vet hva som forsurer vann og elver, og vi vet hvilke tiltak som hjelper.

Grønne lunger koster langt mindre enn de er verdt

Hva hadde Oslo vært uten Frognerparken og New York uten Central Park? Eller Trondheim uten Nidelva og Paris uten Seinen? Det er ikke alle forunt å bruke naturen fritt; bosted, arbeidsforhold og fysisk form kan begrense utfoldelsen. Og det er nå engang slik at vi tilbringer størstedelen av dagen på arbeid, skole eller hjemme, uansett forutsetninger. Desto viktigere er det at nærmiljøet gir gode muligheter til å utfolde seg. For mange er det nettopp de nære omgivelsene som står for brorparten av naturopplevelsene, og forskning viser at det er en klar sammenheng mellom tilgang til grøntområder i nærmiljøet og innbyggernes trivsel og helse.

Fjærkledde flygere på Fornebu

Selv om folk flest forbinder navnet Fornebu med fly, har området rundt flyplassen alltid vært rikt på fugler. Naturreservatene i området ble opprettet på grunn av det sjeldne fuglelivet. Det er observert nærmere 250 arter, hvorav 63 sårbare eller truede, og plantelivet er også uvanlig rikt.

Flyplassen ble lagt ned i 1998. Det ble starten på en voldsom innsats for å rydde opp og integrere området med de øvrige omgivelsene. Visjonen er at Fornebu skal bli et utstillingsvindu for fremtidsrettet miljøsatsing. Det skal bli et levende bolig- og næringsområde med store grøntarealer.

Et stort naturområde ble engang ødelagt av flyplassen, men fuglelivet var fortsatt rikt i området rundt. Ironisk nok skyldtes det lite forstyrrelser fra mennesker nettopp på grunn av flyplassen. Utfordringen blir å ta vare på dyre- og plantelivet når området nå blir tilgjengelig for alle.

God viltforvaltning gir god jakt

Tradisjonen med jakt går helt tilbake til istiden i Norge, og den har lenge vært viktig som attåtnæring. Senere har jakta blitt en vesentlig del av friluftslivet, og godt regulert – for å sikre bestandene. Alt vilt er fredet med mindre loven sier noe annet. Derfor er det få arter det er lov å jakte på, til gjengjeld har vi god oversikt over både viltbestanden og jegerne!

Stor natur på liten plass

Vestnorsk fjordlandskap fikk betegnelsen verdensarvområde i 2005. Med Geirangerfjorden og Nærøyfjorden, to av de lengste, dypeste, smaleste og vakreste fjordene i verden, er det lett å forstå. Landskapet er dramatisk og spektakulært, og det er få andre steder i verden man kan oppleve noe lignende. Et lite stykke Norge, men en stor opplevelse i verdenssammenheng.

Lag ditt eget turkart!

På **www.naturbase.no** kan du finne ut mye om naturen der du bor eller har hytte, eller på et sted du bare har lyst å dra til. Kanskje finner du et spennende naturområde du ikke visste om? Naturbase er en kartbasert database der du henter opp et kart, tegner på det og skriver inn egne tekster. Kartet kan skrives ut , og du kan sende det via e-post til andre. Du kan planlegge turer, avtale møtesteder, lage oversikt over hvor du har vært og hva du har opplevd. Har du sett villrein, er det faktisk mulig å sette inn et villreinsymbol der du så den!

Dette gjør Direktoratet for naturforvaltning

- Informerer og stimulerer til aktiv bruk av naturen
- Gir råd til kommunene om grønnstruktur og markaområder
- Sikrer friluftslivsområder for allmennheten
- Forvalter verneområder og tilrettelegger for friluftsliv
- Stimulerer til miljøvennlig reiseliv
- Regulerer jakt og fiske

Foto: Terje Rakke/Nordic Life

To grader temperaturøkning på drøyt hundre år, og mange spår katastrofe. Samtidig forteller funn i jordskorpen oss ganske mye om langt større klimaendringer gjennom mange millioner år. Den store forskjellen er menneskeskapte miljøforandringer på kort tid og hvor stor innvirkning de har på utviklingen.

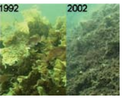
Absolutte sannheter om utviklingen finnes det kanskje ikke så mange av. Men vi ser klare tendenser, og noen av dem kan virke skremmende, som global oppvarming, naturkatastrofer og forsuring av havområdene. Samtidig er det slik at jo mer vi vet, jo sikrere blir vi på hvilke beslutninger som må tas.

Når eggeskallet knuses, må vel fuglene ha blitt for tunge? Mange dvergfalkegg har blitt ødelagt under ruging, og den opplagte årsaken er at skallet er for tynt. Men hvorfor er det for tynt, og har det alltid vært slik? 100 år gamle skall fra museumssamlinger viser mer enn tykke nok skall, så noe har endret seg. Det har vist seg at tynne eggeskall skyldes langvarig innvirkning etter ukritisk bruk av insektmidlet DDT, stoffet som selgerne visstnok spiste for å demonstrere hvor ufarlig det var. DDT ble forbudt i Norge i 1970, og nå ser vi at eggene sakte nærmer seg normal tykkelse igjen. Det finnes fortsatt mange farlige miljøgifter som PCB og andre stoffer med lignende virkning. Det er bare forskning og overvåking over lang tid som kan fortelle hvordan de eventuelt kommer til å påvirke naturen.

Og aldri har det vært flere meninger om hva vi skal gjøre

Foto: Nordic Life/Terje Rakke

Om alt vi må vite for å gjøre de riktige valgene

Noe tar livet av sukkertaren, men ingen vet hva. Eller hvem?

Sukkertare er vanlig i hele Norge, men langs store deler av Skagerrakkysten er den delvis forsvunnet. For dyrene som er avhengige av sukkertare, kan dette være en begynnende katastrofe. Fisk og smådyr lever i sukkertareskogen, og de forsvinner når skjulestedet blir borte. Det skaper problemer for sjøfugl som bl.a. lever av disse dyrene.

Sukkertaren er oppvekstområde for en del fiskearter, og hvis fiskebestandene går under, kan det bety vanskeligheter for fiskerne. Forskere og forvaltere arbeider hardt for å finne ut hvorfor sukkertaren blir borte.

God kunnskap gir grunnlag for gode beslutninger

Effekter av sur nedbør og annen forurensning har lenge vært kjent. Forskere trodde også det påvirket fuglenes hekking og ungeproduksjon, og det ville de undersøke nærmere blant fossekall i Sør-Norge. De fant klare sammenhenger. I tillegg oppdaget de en annen og like interessant forandring som ikke skyldes forurensning, men klimaendring. De fant ut at fossekallene starter eggleggingen tidligere og tidligere på grunn av mildere klima. Det samme ser vi blant lundene som hekker tidligere i år med milde og fuktige vintre, noe som har vært vanlig siden 1980-tallet. Det er bare kartlegging og overvåking over tid som kan fortelle hvordan ting utvikler seg, og dette er viktig kunnskap når vi skal ta beslutninger om naturen.

Elvedelta – en blanding av sjø og vann, land og strand

Elvedelta kan være både ferskvannsdelta og brakkvannsdelta. Deltaene har spesielle vegetasjonstyper som sumpskog og flommark. Noen steder har beite og slått bidratt til disse. Elvedeltaene utgjør små arealer totalt, men inneholder sjeldne naturtyper og landskapsrom som er viktige for en rekke arter. Mange er også viktige som hekke- og rasteområder for trekkfugler.

Vi har inntil slutten av 1990-tallet visst lite om størrelse og tilstand for elvedelta. Nå er det funnet 290 elvedelta som er større enn 250 dekar. Dessverre er mange av disse så berørt av inngrep at de har mistet sin funksjon som naturlig økosystem. Men ennå finnes nesten uberørte delta – de fleste i innlandet i Sør-Norge og på kysten av Nord-Norge. Etablering av industri og infrastruktur og utvikling av tettsteder skjer ofte rundt et elvedelta, og dette kan forstyrre og i verste fall ødelegge det opprinnelige økosystemet. 65 spesielt interessante eller utsatte elvedelta følges nå nøye for å kunne påvirke utviklingen videre.

Vi har så få dverggjess i Norge at ornitologene kjenner hver enkelt fugl

Hvert år kommer ca 40 dverggjess flygende inn over Norge. Vi håper på flere, men frykter at de blir færre. 40 gjess er nemlig alt som er igjen av stammen på Nordkalotten som for drøyt hundre år siden telte mellom 10 000 og 20 000. På vei til og fra Norge gjør gjessene et farefullt trekk. Overvintringen skjer i Evros-deltaet mellom Hellas og Tyrkia og i Irak. På vei nordover mot Porsangerfjorden har gjessene faste landingsplasser i bl.a. Ungarn, Estland og Finland. Organisasjoner i flere land deltar i et EU-prosjekt for å kartlegge de viktigste hekkeplassene, slik at de kan sikres til beste for dverggåsa.

Inngrepsfri natur – en nasjonal arv

Inngrepsfrie naturområder er områder mer enn en kilometer fra tyngre tekniske inngrep som veier, jernbane, høyspentlinjer og vassdragsinngrep. Teknologisk utvikling og økende utnyttelse av naturressursene har ført til reduksjon av slike områder i Norge, særlig siden 1940-årene. Inngrepsfrie områder blir sett på som en knapphetsressurs både nasjonalt og internasjonalt og er en verdifull nasjonal naturarv i seg selv. Reduksjon og oppstykking av de inngrepsfrie områdene skjer over hele landet, men reduksjonen har vært størst i Sør-Norge. Store deler av de gjenværende områdene er høyfjell, breområder og uproduktiv mark. DN har siden 1995 fulgt utviklingen nøye. Slik kartlegging gir nyttig informasjon, og vil bli viktig framover.

Dette gjør Direktoratet for naturforvaltning

- Innhenter, bearbeider, organiserer og formidler kunnskap om naturens tilstand
- Setter i gang forskningsprosjekter og gjennomfører programmer for kartlegging og overvåking
- Samler og presenterer informasjon om naturtilstanden, bl.a i Naturbase på internett
- Gir råd til kommunene om kartlegging av naturtilstanden lokalt

Det sies at en sommerfugleving som slår i Brasil

Foto: Corel

Det er vanskelig å tenke seg at en enkelt sommerfugl kan påvirke miljøet. Så liten og var, så lydløs og nesten vektløs. Men selv den minste skapning merkes. Når sommerfuglen flyr, blir det en ørliten bevegelse i lufta. Nesten ikke følbar, men den er der. Bevegelsen forplanter seg, får styrke fra andre bevegelser og vokser. En liten bevegelse som rører ved noe, som igjen rører ved noe større, og som til slutt får en enorm styrke.

Sommerfugl-effekten er egentlig et tankeeksperiment - det at en liten hendelse ett sted kan føre til noe voldsomt et annet sted, ofte uten at vi ser sammenhengen. I løpet av det 20. århundre ble stadig flere sammenhenger svært åpenbare. Regnskogen i Amazonas er et kjent eksempel og har nærmest blitt et begrep. Den er attraktiv blant annet fordi den gir oss eksotisk trevirke og råstoff til medisiner. Derfor er den utsatt for kraftig avskoging som gir negativ påvirkning lokalt.

Men det globale miljøet er også avhengig av at Regnskogen "puster". Mange små lokale inngrep fører til stor påvirkning på resten av kloden – og omvendt – ting vi gjør i Norge, får konsekvenser i Amazonas.

Hvis isbreene forsvinner én for én – med drøye tre ukers mellomrom – i hundre år...

Hvor mange blir igjen? Svaret er fattige 28 stykker hvis klimaet utvikler seg som vi tror. 98 prosent, det vil si 1600 av isbreene i Norge, kan forsvinne de neste 100 årene. Ettersom det er de minste breene som forsvinner først, er volumtallet litt mer positivt – bremassen krymper med en tredel. Med færre isbreer vil vi få ujevn vannføring i elvene. Det går utover artsmangfoldet i elver og fjorder. Jordbruket blir skadelidende, og på sikt også turistnæringen. Kanskje er det allerede for sent å snu utviklingen, men vi må gjøre hva vi kan for å bremse den.

kan utløse tornado i Texas

Foto: Getty Images

Om de store sammenhengene

På Svalbard skal vi kunne oppleve uberørt villmark

Det aller meste av miljøet på Svalbard er tilnærmet uberørt, og to tredeler av landarealene er verneområder. Selv om det er et av Europas siste store villmarksområder, ønsker vi at mennesker skal ha mulighet til å oppleve den unike og storslåtte naturen. Det er Norge som forvalter området. Målet er å bevare økosystemene best mulig, og samtidig unngå at ferdsel ødelegger miljøet. Ved konflikter skal miljøvern veie tyngst. Svalbard skal være verdens best forvaltede villmarksområde.

Norge hjelper Kina med sikring av dyre- og planteliv

Dongting lake er en stor og grunn sjø i det sørlige Kina. Den er rik på fisk, fugl og pattedyr, og den er et viktig overvintringsområde for trekkfugler, bl.a. den asiatiske stammen av dverggås. Befolkningen rundt sjøen teller mellom 10 og 20 millioner mennesker, og på grunn av menneskelig aktivitet er det store problemer med både oversvømmelser og forurensning. DN samarbeider med Kina om å få de ansvarlige myndigheter for miljø, vann, landbruk og skog til å ta felles ansvar for dyre- og plantelivet. Hvis dette lykkes, vil prosjektet bli modell for tilsvarende prosjekter i resten av Kina.

Dyrelivet kjenner ingen grenser

En sjøfugl i arktiske strøk merker ikke at den krysser landegrensene, men forurensing kjenner den på kroppen – uansett hvor utslippet kommer fra. Plante- og dyrelivet i Arktis er unikt og sårbart. Samtidig har flere land sterke interesser i området knyttet til fisk, olje og gass, så det må hele tiden jobbes for å holde en balanse mellom nærings- og naturinteresser. For å verne om både egne og felles interesser er det inngått mange former for samarbeid. Blant annet har norske og russiske sjøfuglforskere bidratt til å kartlegge hekkebestandene rundt Barentshavet og etablert en felles database for disse. Samarbeid gir bedre vern av det biologiske mangfoldet, og det fører også til verdifull utveksling av erfaring og kompetanse.

Dette gjør Direktoratet for naturforvaltning

- Representerer Norge i internasjonale konferanser, råd og utvalg
- Følger opp internasjonale konvensjoner i Norge
- Følger opp sentrale miljødirektiver under EØS-avtalen
- Gir råd til NORAD om miljørettet bistand
- Samarbeider med myndigheter i utvalgte utviklingsland om bedre miljøforvaltning
- Forvalter regelverk for å sikre den spesielle naturen på Svalbard
- Overvåker effekten av klimaendringer på norsk natur

Direktoratet for naturforvaltning (DN)

DN er det sentrale utøvende og rådgivende forvaltningsorganet innenfor bevaring av biologisk mangfold, friluftsliv og bruk av naturressurser, og er administrativt underlagt Miljøverndepartementet.

DN har det faglige ansvaret for forvaltning av natur i Norge. Det gjelder vernede områder, dyr og planter, jakt og fiske, friluftsliv og naturoppsyn. Vi har behov for kunnskap for å ivareta våre forvaltningsoppgaver både som utøver og rådgiver.

Vi samarbeider med andre myndigheter og interesser, som for eksempel landbruket innen forvaltingen av rovdyr, og utbyggingsinteresser innenfor arealvern.

DN skaffer grunnlag for beslutninger og legger tilrette for disse. Vi bistår med kunnskap om naturtilstand og hvilke effekter forskjellige tiltak kan gi. Det gjør at andre som tar beslutninger kan ivareta hensynet til miljø, natur og friluftsliv på best mulig måte.

DN er plassert i Trondheim, men har hele landet som arbeidsområde. Vi er organisert i avdelinger, i tillegg er Statens naturoppsyn knyttet til DN som en egen tilsynsenhet.

Besøk oss på **www.dirnat.no**

Statens naturoppsyn (SNO)

Statens naturoppsyn er et statlig tilsyn organisert som en egen enhet i DN, med over 40 lokalkontorer spredt over hele landet. Vi har oppsynsmyndighet både på privat og offentlig grunn, med særlig ansvar for verneområdene.

SNO sørger for informasjon og veiledning til alle som bruker naturen, og vi passer på at bestemmelsene i miljølovene blir overholdt. Vilt- og fiskeoppsyn og kontroll med kulturminner, forurensing og motorferdsel i utmark er typiske arbeidsområder.

I verneområdene utfører SNO skjøtsel og tilrettelegging. Vi skal ha tilsyn med de vernede områdene, men samtidig gjøre det enklere å bruke dem. Informasjonsskilt, grensemerker, kartlegging og overvåking av både natur og dyr hører til arbeidet.

SNO arbeider med de store rovdyrene ulv, jerv, bjørn, gaupe og kongeørn. Vi forebygger og avdekker ulovlig jakt, kartlegger bestander, utfører fellingsoppdrag og dokumenterer dødsårsak og skader på husdyr og tamrein.

www.naturoppsyn.no

Natur på nett

På DNs nettsted finner du mye informasjon om våre fagområder. I tillegg til temasider finner du omfattende statistikk og ulike kart og databaser, som Naturbase, Rovbasen og INON (Inngrepsfrie naturområder i Norge).

Nyheter oppdateres jevnlig, og du finner annet dagsaktuelt og sesongtilpasset stoff. Du kan betale fisker- og jegeravgift på nett, og laste ned ulike skjema, brosjyrer, utredninger, rapporter o.l.

www.dirnat.no

Miljøforvaltningens felles nettsted, Miljøstatus, har oppdatert informasjon om miljøets tilstand og utvikling:

www.miljostatus.no

Ung ute – på nett inne

Hvordan lage en fuglekasse? Hvor mange forskjellige dyrearter finnes i Norge? Enn i verden? Hva er grunnen til at vi fanger og merker fugler? Hva er egentlig strandsone og allemannsrett for noe? Hva kan du som er ung, gjøre for å ta vare på naturen?

"Ung ute" er et nettsted om natur og naturforvaltning laget av DN spesielt for unge mennesker mellom 10 og 16 år. Her kan de – og andre interesserte – blant annet få svar på spørsmål og skaffe bakgrunnsstoff til skoleoppgaver. I tillegg kan de selv sende inn tegninger og tekster og dele sine egne naturopplevelser med andre.

Nysgjerrighet er en undervurdert egenskap som ikke minst unge mennesker er rikelig utstyrt med. Gjennom "ung ute" forsøker vi å oppmuntre og motivere de unges nysgjerrighet rundt liv i naturen og natur i livet, slik at kunnskapen om og dermed interessen for å ta vare på og bruke naturen stimuleres.

www.ungute.no

Foto: Svein Nic. Norberg/DN